

SAYI : 94019529-101.07.04-E.910

BAŞVURU NO : 2017/8975

KARAR TARİHİ : 18/01/2018

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ :

BAŞVURUYA KONU İDARE :

Sosyal Güvenlik Kurumu Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü

BAŞVURUNUN KONUSU :

Başvuranın sahibi ve mesul müdürü olduğu eczaneye ait reçeteden yapılan kesintisinin iptal edilmesi talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ :

20.7.2017

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran özetle, ... adlı hastaya ait 19/10/2016 tarihli ve .... no'lu reçetede “Vesicaire” adlı ilaç için “Oksibutini”ni tolere edemeyen hastalarda reçete edilebilir” ibaresinin yazılmaması nedeniyle iade işlemi yapıldığını, ilacı reçete eden doktora düzeltme yaptırılarak düzeltilmiş e-reçete çıktısı eklenmek suretiyle SGK'ya gönderildiğini, ancak 17/02/2017 tarihinde e-reçete üzerinde gerekli düzeltme yapılmadığı gerekçesiyle reçete bedelinden örnekleme oranında 1.396,39 TL'lik kesinti yapıldığını, ayrıca Sosyal Güvenlik Kurumu(SGK) ve Türkiye Eczacılar Birliği tarafından yapılan protokolde düzeltme işlemlerinin medulla sistemi üzerinden olacağı ve eczacı tarafından kontrol edilmesi gerektiği hususunda bir açıklama olmadığı, ayrıca eczacı tarafından bu düzeltmenin görülebilmesi için kurum tarafından iade işleminin posta tarihinin sisteme girilmesi gerektiği, kurumun iade işlemi eksik yaptığını belirterek, mezkur kesintinin iptali ve yasal faizi ile tarafına iadesini talep etmektedir.

II. İDARENİN ŞİKÂYETE İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Şikâyet başvurusunun çözüme kavuşturulması amacıyla Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü'nden 21/09/2017 tarih ve E.11125 sayılı yazımız ile bilgi ve belge talep edilmiş olup, adı geçen idarenin ve 16/10/2017 tarih ve E.12471101 sayılı cevabi yazısında;

2.1. Reçetelerde iade kodu işlenmişse hekimin e-reçeteye ekleme yapabileceği, ancak fatura örnekleme yöntemiyle inceleniyorsa ve iade posta tarihi Kurum personeline girilmemişse (reçeteye iade kodu işlense de) eczanenin iade reçete kaydına ve hekimin ekleme yaptığı e-reçete kaydına erişemeyeceği, bu durumda eczacının reçetede düzeltme yapılıp yapılmadığı bilgisini Kurum reçete kontrol biriminden öğrenebileceği,

2.2. Reçeteye iade kodu işlenirken Kurum personelinin iade sebebini de girmesinin istenildiği, sadece e-reçeteye doktor ekleme yapacaksa posta tarihi girişinin zorunlu olmamakla birlikte eğer eczacı kayda aldığı reçetede değişiklik yapacaksa posta tarihi girişinin zorunlu olduğu,

2.3. Kurum personelinin örnekleme yöntemiyle incelemede iade işlemi yapması ve akabinde iade posta tarihi girmesi halinde eczacının iade reçeteyi ve e-reçeteyi görüntüleyebileceği,

2.4. 01/04/2016 tarihinde yürürlüğe giren Sosyal Güvenlik Kurumu Kapsamındaki Kişilerin Türk Eczacıları Birliği Üyesi Eczanelerden İlaç Teminine İlişkin Protokolün (Protokol) "3-Uygulanacak Usul ve Esaslar" başlıklı bölümü ve bu reçetelerin Kuruma fatura edilmesi için Protokolün "4.1. Faturaların düzenlenmesi" başlıklı maddesi hükümleri ile söz konusu fatura bedellerinin ödenmesine ilişkin mevzuat olarak Sosyal Güvenlik Kurumları Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin "Ödeme Belgeleri ve kanıtlayıcı belgeler" başlıklı 5 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerinden bahisle, söz konusu e-reçetelerde yer alan ve girişi yapılan bilgilere istinaden ödeme yapıldığı, kesintiye konu edilen güvenli elektronik imzalı e-reçetenin ödeme belgesi olarak değerlendirilmesi sebebiyle, bu belgede yer almayan söz konusu düzenlemeye istinaden ödeme yapmanın mümkün olmadığı düşünüldüğü,

2.5. 08/03/2017 tarih ve 30001 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve aynı tarihte yürürlüğe giren "Sağlık Hizmeti Sunucularının Faturalarının İncelenmesine ve Bedellerinin Ödenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin" "Eczane itiraz değerlendirme komisyonu" başlıklı 14 üncü maddesinin birinci ve beşinci fıkrası ile "Eczane itiraz değerlendirme üst komisyonu" başlıklı 15 inci maddesi üçüncü fıkrası ve bahsi geçen Protokolün 4.3.5 inci maddesi hükümlerinden bahisle, somut olayda eczacının veya hak ve alacaklardan vazgeçme konusunda yetkilendirilmiş başka bir eczacının eczane itiraz değerlendirme komisyonuna katılmadığı, herhangi bir mücbir sebep de belirtilmediğinin anlaşıldığı, Komisyonda, eczacı odasından katılan eczacı da dâhil olmak üzere diğer üyeler tarafından oy birliği ile karar alındığından Protokolün 4.3.5 maddesi ve Yönetmeliğin 15 inci madde üçüncü fıkrası uyarınca eczane itiraz değerlendirme üst komisyonuna gitmeyeceği ve Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca alınan karar nihai olduğundan karara karşı Kuruma itirazda bulunulamayacağı değerlendirildiği,

2.6. Elektronik reçete çıktısında hekim tarafından yapıldığı ifade edilen düzeltmeye ilişkin açıklamalara ilave olarak, hangi reçetelerin bedellerinin ödeneceğinin Protokolün 3.2. maddesinde belirtildiği, iade edilen reçete bedellerinin ödenmesine ilişkin olarak ise Protokolün "4.3.Fatura inceleme ve ödeme" başlıklı maddesi altında düzenleme yapıldığı, yazı ve eklerinden yapılan kesintinin temel gerekçesinin iade edilen reçetenin eksikliğinin giderilmemesi olduğunun anlaşıldığı,

2.7. Şikayet konusu talebe ilişkin olarak şikayet sahibi tarafından yargı organlarında açılmış bir dava bulunduğuna ilişkin Genel Müdürlüklerinde herhangi bir bilgi yer almadığı,

3. Ayrıca... adlı hastaya ait 19/10/2016 tarih ve ...no'lu reçete ile ilgili olarak bu reçeteyi düzenleyen ...'e hitaben 21/09/2017 tarih ve E.1126 sayılı yazımız ile bahsi geçen e-reçetenin adı

geçen hekim tarafından düzenlenip düzenlenmediği ve bahsi geçen e-reçetede “VESİCARE 10 MG FİLM TABLET” ilaç için yazılmış olan “oksibutini tolere edemeyen veya yanıt alınamayan hasta” ibaresinin sonradan adı geçen hekim tarafından eklenip eklenmediği, hususları sorulmuş olup; adı geçen hekim tarafından Kurumumuza gönderilen 26 Eylül 2017 tarihli e-postada;

3.1. 19/10/2016 tarihinde ... adlı hastaya ait NWHAN4 no’lu e-reçetenin kendisi tarafından yazıldığı ve ilaç için “oksibutini tolere edemeyen veya yanıt alınamayan hasta” ibaresinin sonradan kendisi tarafından eklendiği ve düzeltme yapıldıktan sonra e-reçete çıktısının ilgili eczaneye verildiği, ifadelerine yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”,

5. Birleşmiş Milletler “İnsan Haklarının Geliştirilmesi ve Korunması İçin Kurulan Ulusal Kuruluşların Statüsüne İlişkin İlkeler/Paris Prensipleri’nde; “...Ulusal kuruluşlar, yürürlükteki yasaları, mevzuatı ve yasa tasarıları ile yasa önerilerini incelerler ve metinlerin, insan haklarının temel ilkeleriyle uyumlu hale getirilmeleri için uygun gördükleri tavsiyeleri yaparlar; gerek gördükleri takdirde, yeni yasaların kabul edilmesini, yürürlükteki yasaların uyumlu hale getirilmesini ve idari önlemlerin alınmasını veya değiştirilmesini tavsiye ederler... Ulusal düzeyde yürürlükte olan yasaların, mevzuatın ve uygulamaların, insan haklarına ilişkin uluslararası belgeler ve mekanizmalarla uyumlu hale getirilmesini ve hayata geçirilmesini teşvik ederler ve sağlarlar...”,

6. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “Sağlık hizmetlerinin sağlanma yöntemi ve sağlık giderlerinin ödenmesi” başlıklı 73 üncü maddesinde, “Bu Kanuna göre sağlık hizmetleri, Kurum ile yurt içindeki veya yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları arasında yapılan sözleşmeler yoluyla ve/veya bu Kanun hükümlerine uygun olarak genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından satın aldıkları sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi suretiyle sağlanır. ... (Ek fıkra: 10/9/2014-6552/49 md.) Kurum, fatura denetimi konusunda kriterler koymaya, alternatif geri ödeme modelleri oluşturmaya ve bu konularda tespitler ve denetimler yapmaya ve/veya yaptırmaya, buna bağlı olarak hizmet alımı yapmaya yetkilidir. ... Sağlık hizmeti satın alma sözleşmelerinin hazırlanması ve akdedilmesi, sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

7. 08.03.2017 tarih ve 30001 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sağlık Hizmeti Sunucularının Faturalarının İncelenmesine ve Bedellerinin Ödenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin,

7.1. “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde; “(1) Bu Yönetmeliğin amacı; sağlık hizmeti sunucularının sundukları sağlık hizmeti bedeline karşılık olarak Kuruma gönderdikleri veya kişi adına düzenledikleri fatura bedellerinin ödenebilmesi amacıyla; fatura eki belgelerin teslimi, örneklenmesi, incelenmesi, ödenecek tutarın tespiti ve sağlık hizmeti sunucularının değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.”,

7.2. “Eczane itiraz değerlendirme komisyonu” başlıklı 14 üncü maddesinde, “(1) Komisyon, sağlık sosyal güvenlik merkezi müdürü veya görevlendireceği personel başkanlığında, sağlık sosyal güvenlik merkezinde görev yapan bir sağlık hizmetleri sınıfı personeli ile reçetesi incelenen eczacı ve

bölge eczacı odasından bir eczacı olmak üzere toplam dört üyeden oluşur. Reçetesi incelenen eczacının Komisyona katılmaması halinde hak ve alacaklarından vazgeçme konusunda yetkilendirilmiş başka bir eczacı Komisyona katılabilir. Komisyonun kurulması ve karar alması için üyelerin tamamının bulunması esastır. ... (5) Komisyon toplantılarına reçetesi incelenen eczacı veya yerine yetkilendirilen kişinin mücbir sebepler hariç olmak üzere katılmaması halinde, diğer üyeler tarafından bu durum tutanak altına alınır ve yapılan kesintilere ait itirazlar katılımcılar tarafından değerlendirilerek karara bağlanır. Alınan kararlar nihai olup karar ile ilgili Kuruma itirazda bulunulamaz. ...”

7.3. “Eczane itiraz değerlendirme üst komisyonu” başlıklı 15 inci maddesinde, “ ... (3) Komisyonda; Eczane İtiraz Değerlendirme Komisyonunda oy birliği ile karar alınamamış olan reçete ve eki belgelerin incelemesi yapılır. ...”

8. 27/06/2007 tarih ve 26565 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumları Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin,

8.1. “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde, “ (1) Bu Yönetmeliğin amacı, sosyal güvenlik kurumlarında malî işlemlerin gerçekleştirilmesi ve muhasebeleştirilmesi kapsamında, harcamalarda ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgeleri ve bunlardan bu Yönetmelikte düzenlenmesi gerekenlerin şekil ve türlerini belirlemektir.”

8.2. “Ödeme belgeleri ve bağlanacak kanıtlayıcı belgeler” başlıklı 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, “... (4) Elektronik ortamda oluşturulan ortak bir veri tabanından yararlanmak suretiyle yapılacak harcamalarda, veri giriş işlemleri gerçekleştirme görevi sayıldığından, ödeme belgesine ayrıca bu verileri kanıtlayıcı belge bağlanmaz. ...”

9. Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğine EK-4/F sayılı Tablo ile düzenlenen “Ayakta Tedavide Sağlık Raporu (Uzman Hekim Raporu/Sağlık Kurulu Raporu) İle Verilebilecek İlaçlar Listesi” nin 45 inci maddesinde, “45. (Değişik:RG-7/10/2016-29850)(17) Solifenasin, Tolterodine-L, Trospiyum, Darifenasin, Propiverin, Fesoterodin; Oksibutinine yanıt alınamayan ya da tolere edemeyen hastalarda uzman hekimlerce raporsuz, uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilir. Duloksetin, erişkin kadınlarda orta dereceli ve şiddetli Stres Üriner İnkontinans (SÜİ)'in tedavisinde uzman hekimlerce raporsuz, uzman hekim raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilir.”

10. 01/04/2016 tarihinde yürürlüğe giren Sosyal Güvenlik Kurumu Kapsamındaki Kişilerin Türk Eczacıları Birliği Üyesi Eczanelerden İlaç Teminine İlişkin Protokolün

10.1. “3. Uygulanacak Usul ve Esaslar” başlıklı bölümde, “3.2. Reçete muhteviyatı ilaç bedellerinin eczaneye ödenebilmesi için, reçetelerin Sağlık Bakanlığı ve Kurum mevzuatına uygun olarak düzenlenmiş olması, aşağıda sayılan işlemlerin reçeteye uygulanması ve belirtilen belgelerin reçete ekinde bulunması şarttır. Eczane tarafından bu özellikleri taşımayan reçeteler kabul edilmeyecek, kabul edilse dahi bu reçetelerdeki ilaç bedelleri [(3.3.) numaralı madde kapsamında yapılan iade sonrasında düzeltilmiş bulunanlar hariç] Kurum tarafından ödenmeyecektir. ... 3.2.15. Reçete hekim tarafından SUT'ta belirtilen istisnalar haricinde elektronik (e-reçete) ortamda düzenlenecektir. Sağlık Bakanlığı tarafından elektronik imza uygulamasının başlatılmasından sonra güvenli elektronik imza ile imzalanmamış olan e-reçeteler ve e- raporlar eczacılar tarafından kabul edilmeyecektir. E-reçete olarak düzenlenmiş reçeteler için aşağıdaki kurallar eczane tarafından uygulanacaktır. 3.2.15.1. Hastanın T.C. Kimlik Numarası ve MEDULA takip numarası/elektronik reçete numarası MEDULA eczane provizyon sistemine girilecektir. 3.2.15.2. Reçete muhteviyatı, bu Protokol hükümlerine göre reçete sahibi/ilaçları alana teslim edilecektir. Bu işlem, eczaneden ilaçları alan kişinin T.C. Kimlik Numarasının ve istenmesi halinde ilacı alan kişi ile ilgili diğer ek doğrulama bilgilerinin MEDULA

eczane provizyon sistemine kayıt edilmesi ile tamamlanmış olacaktır. Bu şekilde yapılan işlemlerden sonra eczacı hastaya ilaçlarını teslim etmiş sayılacaktır. Teslime ilişkin herhangi bir belge aranmayacaktır. **3.2.15.3.** SUT ve eklerinde, bazı ilaçların kullanımı için düzenlenecek reçetelerin ekinde - ‘ ibrazı istenilen belgelerde aranan bilgiler, e-reçete/ e-rapor uygulamasında e-reçete veya e-rapor içinde belirtilecek olup ayrıca belge istenmeyecektir. ...”

10.2. “3.3 Reçete iadesi” başlıklı bölümde, “ 3.3.1. Reçete üzerinde: ... 10. SUT ve eki listeler gereği reçete üzerinde belirtilmesi gereken ilaca ait özel şartları tanımlayan ibarelerin, değerlerin veya kullanım sürelerinin, ... bulunmaması. ... durumunda, Reçete ve ekleri tekrar fatura edilmeyecek şekilde iptal edilerek düzeltilmek üzere iade edilir. ... 3.3.2. İade edilen reçetelerde ve eki belgelerde yapılacak düzeltmelerde, reçeteyi yazan doktor yoksa başhekimlik kaşe ve onayı kabul edilir. / Aile hekimleri tarafından düzenlenmiş reçetelerde ise yerine görevli diğer hekimin düzeltmesi kabul edilir. E- reçete veya raporların düzeltilmesi işlemi için (hekimin başka bir yerde görev alması durumunda düzeltme yapılabilmesi için) MEDULA’da 3 (üç) ay içerisinde gerekli düzenleme yapılır.”,

10.3. “4. Ödeme Şartları ve Zamanı” adlı üst başlık altında düzenlenen “4.1. Faturaların düzenlenmesi” başlıklı bölümün ikinci paragrafında, “... E-reçetelere ait herhangi bir reçete çıktısı fatura ekine konmayacaktır. (Şeker ölçüm çubukları, şeker ölçüm cihazı, iğne ucu ve karekodu bulunmayan ilaçları ihtiva eden e-reçete çıktıları hariç) Sadece icmal listesi faturaya ilave edilecektir. Protokolün 3.7 inci maddesi gereği karşılanan reçetelerden e-reçete olanları için ise, fatura ekinde bu reçetelere ilişkin bölge eczacı odasınınca onaylanmış icmal listesinin bulunması yeterlidir. ...”

10.4. “4.3. Fatura inceleme ve ödeme” başlıklı bölümde,

10.4.1. “4.3.2. Kurumca iade edilen reçeteler eczacı tarafından gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra teslim alındığı tarihten itibaren 15 (onbeş) işgünü içerisinde Kuruma teslim edilir. Bu süre içerisinde teslim edilmeyen reçete bedelleri veya eksiklikleri tamamlanmadan Kuruma teslim edilen reçete/reçetede eksikliği olan ilaç bedelleri ödenmez. Ödenmeyen bedel ödenecek miktardan düşülerek, döneme ait fatura bedeli takip eden ilk ödeme döneminde ödenir. Örnekleme yöntemini kabul eden eczaneler için, ödenmeyen bedeller hata oranı tespitinde dikkate alınarak faturaya yansıtılır. / İlgili hekime yukarıdaki süre içerisinde ulaşılamadığının eczacı tarafından belgelenecek Kuruma başvurulması halinde 15 (on beş) iş günü ek süre tanınır.”

10.4.2. “4.3.5. ... Eczane itiraz inceleme komisyonu; sağlık sosyal güvenlik merkez müdürü veya görevlendireceği personel başkanlığında, sağlık sosyal güvenlik merkezinde görev yapan 1 (bir) sağlık hizmetleri sınıfı personeli ile reçetesi incelenen eczacı ve bölge eczacı odasından bir eczacı olmak üzere toplam 4 (dört) kişiden oluşur. Reçetesi incelenen eczacının itiraz inceleme komisyonuna katılmaması halinde yazılı olarak yetkilendireceği başka bir eczacı komisyona katılabilir. Kararlar oyçokluğu ile alınır. Eşitlik olması halinde genel müdürlükte oluşturulan itiraz inceleme üst komisyonuna gönderilir. / İtiraz inceleme üst komisyonuna gönderilecek olan itiraza konu belgelerin bir nüshası ilgili bölge eczacı odasına verilir. ...”

IV. KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

11. Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Tavsiye Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

12. Şikayet başvurusu, 1 no'lu paragrafta açıklandığı üzere, sahibi ve mesul müdürü olduğu eczaneye ait reçeteden yapılan kesintisinin iptal edilmesi suretiyle uğradığı mağduriyetin giderilmesini talep etmiştir.

13. Somut olayda,

13.1. ... adlı hastaya ait 19/10/2016 tarihli ve ... no'lu reçetede “Vesicaire” adlı ilaç için “Oksibutini’ni tolere edemeyen hastalarda reçete edilebilir” ibaresinin yazılmaması nedeniyle iade işlemi yapıldığı,

13.2. İlacı reçete eden doktora düzeltme yaptırılarak, e-reçete çıktısı eklenmek suretiyle Eczacı başvuran tarafından Kuruma gönderildiği

13.3. ... adlı hastaya ait 19/10/2016 tarih ve ... no'lu reçete ile ilgili olarak bu reçeteyi düzenleyen ... tarafından, bu ilacın kendisi tarafından yazıldığı ve ilaç için “oksibutini tolere edemeyen veya yanıt alınamayan hasta” ibaresinin sonradan kendisi tarafından eklendiği ve düzeltme yapıldıktan sonra e-reçete çıktısının ilgili eczaneye verildiği, hususlarının doğrulandığı (3. pr),

13.4. Şikayet edilen Kurum tarafından, 17/02/2017 tarihinde e-reçete üzerinde gerekli düzeltme yapılmadığı gerekçesiyle reçete bedelinden örnekleme oranında 1.396,39 TL'lik kesinti yapıldığı,

13.5. Başvuran tarafından 17/02/2017 tarihinde, “Vesicaire” adlı ilaç için “Oksibutini’ni tolere edemeyen hastalarda reçete edilebilir” ibaresinin yazılmaması sebebiyle reçete bedelinden örnekleme oranında 1.396,39 TL'lik kesinti yapılması işlemine itiraz edildiği,

13.6. İtiraz Komisyonunun 23/02/2017 tarihinde toplandığı, “2017-8. Eczane Fatura İtiraz İnceleme Tutanağı” nı düzenlediği, İtiraz Komisyonu Kararının “*Vesicaire 10 mg 30 ffb; iade dönüşü oksibutininin intoleransı e-reçeteye eklenmediğinden kesinti yapılmıştır.*” şeklinde olduğu, bu kararın alındığı toplantıya başvuranın katılmadığı, dolayısıyla bu kararın Komisyonun diğer 3 üyesi tarafından oybirliği ile alındığı,

13.7. İtiraz Komisyonu kararının başvuranın katılmadığı toplantıda Komisyonun diğer 3 üyesi tarafından oybirliği ile alınmış olması sebebiyle, yukarıda yer verilen Protokolün 4.3.5. maddesi gereği kararın itiraz inceleme üst komisyonuna gönderilmeyerek kesinleştiği,

13.8. Başvuranın 20/07/2017 tarihinde, sahibi ve mesul müdürü olduğu eczaneye ait reçeteden yapılan kesintisinin iptal edilmesi suretiyle uğradığı mağduriyetin giderilmesi talebiyle Kurumumuza başvuruda bulunduğu, görülmektedir.

14. SGK ile Türk Eczacıları Birliği arasında Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile 6643 sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanununun hükümleri gereğince 2016 yılında “Sosyal Güvenlik Kurumu Kapsamındaki Kişilerin Türk Eczacıları Birliği Üyesi Eczanelerden İlaç Teminine İlişkin Protokol” imzalanmıştır. SUT'ta tanımlanmış Sağlık Hizmet Sunucuları tarafından düzenlenmiş olan reçeteler, sözleşmeli eczanelerce SUT hükümleri ile bu protokol çerçevesinde karşılanmaktadır.

15. Başvuru konusuna ilişkin mevzuat hükümleri incelendiğinde, Sosyal Güvenlik Kurumları Harcama Belgeleri Yönetmeliği gereğince, elektronik ortamda oluşturulan ortak bir veri tabanından yararlanmak suretiyle yapılacak harcamalarda, veri giriş işlemleri gerçekleştirme

görevi sayıldığından, ödeme belgesine ayrıca bu verileri kanıtlayıcı belge bağlanmayacağı, hususunun belirtildiği (8.2. pr), yukarıda yer verilen Protokol hükümleri gereğince, reçetenin hekim tarafından SUT'ta belirtilen istisnalar haricinde elektronik (e-reçete) ortamda düzenleneceği (10.1. pr), e-reçetelere ait herhangi bir reçete çıktısının fatura ekine konmayacağı (10.3), hususlarının düzenlendiği, dolayısıyla söz konusu e-reçetelerde yer alan ve girişi yapılan bilgilere istinaden ilgili Kurumca ödeme yapıldığı, kesintiye konu edilen güvenli elektronik imzalı e-reçetenin ödeme belgesi olarak değerlendirilmesi sebebiyle, bu belgede yer almayan söz konusu düzenlemeye istinaden ödeme yapmanın mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

16. Başvuran tarafından, “Vesicaire” adlı ilaç için “Oksibutini”ni tolere edemeyen hastalarda reçete edilebilir” ibaresinin yazılmaması sebebiyle reçete bedelinden örnekleme oranında 1.396,39 TL’lik kesinti yapılması işlemine karşı 17/02/2017 tarihinde İtiraz Komisyonu nezdinde yapılan itiraz başvurusu ekinde iddiasına kanıt olarak gönderdiği e-reçete örneği incelendiğinde, her reçetede bulunması gereken hastaya ve hekime ait bilgiler ve protokol numarası dışında, ayrıca “SGK E-reçete no:...” bilgisini içerdiği ve adı geçen ilaç için de bahsi geçen ibarenin eklendiği görülmekle birlikte, bu durumun iade edilen e-reçetede eksikliğin e-reçeteyi düzenleyen hekim tarafından MEDULA sistemi üzerinde işlem yapmak suretiyle giderildiği anlamına gelmediği, bu eksikliğin elektronik ortamda oluşturulan ortak bir veri tabanında veri girişi yapılmak suretiyle giderilebileceği, zira e-reçetelerde yer alan ve girişi yapılan bilgilere istinaden ilgili Kurumca ödeme yapılabileceği, diğer yandan başvuranın 17/02/2017 tarihinde İtiraz Komisyonu nezdinde yaptığı itiraz başvurusu ekinde ibraz ettiği e-reçete örneğinin doğruluğunun idare tarafından (karekod uygulaması veya loc kayıtlarının araştırılması vb. suretiyle) incelendiğine ilişkin bir veri sunulmadığı anlaşılmaktadır.

17. Ayrıca yukarıda yer verilen Protokol hükümleri gereğince reçete üzerinde SUT ve eki listeler gereği reçete üzerinde belirtilmesi gereken ilaca ait özel şartları tanımlayan ibarelerin bulunmaması durumunda, reçete ve eklerinin tekrar fatura edilmeyecek şekilde iptal edilerek düzeltilmek üzere iade edileceği, diğer yandan iade edilen reçetelerde ve eki belgelerde yapılacak düzeltmelerde, reçeteyi yazan doktor yoksa başhekimlik kaşe ve onayı kabul edileceği, e- reçete veya raporların düzeltilmesi işlemi için (hekimin başka bir yerde görev alması durumunda düzeltme yapabilmesi için) MEDULA’da 3 (üç) ay içerisinde gerekli düzenleme yapılacağı, eksiklikleri tamamlanmadan Kuruma teslim edilen reçetede eksikliği olan ilaç bedellerinin ödenmeyeceği düzenlenmiş olup, **somut olayda**, 19/10/2016 tarihli ve ... no’lu reçetede “Vesicaire” adlı ilaç için “Oksibutini”ni tolere edemeyen hastalarda reçete edilebilir” ibaresi yazılmamış olması sebebiyle bu eksikliğin ancak e-reçetenin iade edilmesi akabinde, “yetki ve usulde paralellik ilkesi” gereğince e-reçeteyi düzenleyen hekim tarafından MEDULA sistemi üzerinde işlem yapmak suretiyle giderilmesinin mümkün bulunduğu, ancak somut olayda başvuranın İtiraz Komisyonuna yaptığı itirazın da, e-reçetede bu eksikliğin iade dönüşü oksibutinin intoleransı e-reçeteye eklenmediği gerekçesiyle reddedildiği, bu kararın, başvuranın katılmadığı İtiraz Komisyonu toplantısında Komisyonun diğer 3 üyesi tarafından oybirliği ile alınarak kesinleştiği, dolayısıyla **başvuru konusu kesinti işleminin (gerekçesinin) hukuka uygun bulunduğu**, değerlendirilmiştir.

18. Diğer yandan, başvuranın reçetenin iadesi akabinde ilacı reçete eden hekime düzeltme yaptırdığı iddiasına karşın söz konusu düzeltmenin iade dönüşü e-reçeteye eklenmediği gerekçesiyle kesinti yapıldığı anlaşılmakla birlikte, başvuran tarafından yukarıda yer verilen Protokol’de hekim tarafından yapılan düzeltme işlemlerinin eczacı tarafından Medula üzerinden kontrol edilmesi gerektiği hususunda bir açıklama olmadığı, kaldı ki eczacı tarafından bu kontrolün (hekim

tarafından sistem üzerinden düzeltmenin yapılıp yapılmadığı hakkında) yapılabilmesi için Kurum tarafından iade işleminin posta tarihinin sisteme girilmesi gerektiği iddia edilmektedir.

19. Başvuranın bu iddiasına yönelik olarak şikâyet edilen idare cevabi yazısında (2.1. ve 2.3. pr), reçetelerde iade kodu işlenmişse hekimin e-reçeteye ekleme yapabileceği, ancak fatura örnekleme yöntemiyle inceleniyorsa ve iade posta tarihi Kurum personeline girilmemişse (reçeteye iade kodu işlense de) eczanenin iade reçete kaydına ve hekimin ekleme yaptığı e-reçete kaydına erişemeyeceği, bu durumda eczacının reçetede düzeltme yapılıp yapılmadığı bilgisini Kurum reçete kontrol biriminden öğrenebileceği hususlarının belirtildiği, dolayısıyla idarenin başvuranın iddialarının aksini kanıtlayacak bir husus sunmadığı kanaatine varılmıştır.
20. Somut olayda başvuranın reçetenin iadesi akabinde ilacı reçete eden hekime düzeltme yaptırdığı iddiasının bulunduğu, ilgili hekimin ifadelerinin de bu ilacın kendisi tarafından yazıldığı ve ilaç için “oksibutini tolere edemeyen veya yanıt alınamayan hasta” ibaresinin sonradan kendisi tarafından eklendiği ve düzeltme yapıldıktan sonra e-reçete çıktısının ilgili eczaneye verildiği yönünde olduğu, bu sebeple başvuranın yükümlülüğünü yerine getirdiğinin kabulü gerektiği, zira eczanenin (iade posta tarihi Kurum personeline girilmemişse) iade reçete kaydına ve hekimin ekleme yaptığı e-reçete kaydına erişemeyeceği, bu durumun eczacının herhangi bir kusurundan kaynaklanmadığı, bu durumda eczacının reçetede düzeltme yapılıp yapılmadığı bilgisini sadece Kurum reçete kontrol biriminden öğrenmesinin mümkün bulunduğu, ancak eczacıya böyle bir yükümlülüğün verilmesinin ilgili Protokol hükümleri gereği mümkün bulunmadığı gibi hakkaniyet kuralları ile de bağdaşmayacağı, değerlendirilmiştir.
21. **Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde;** Kurumun bizzat kendisinin bilgi yükleyerek oluşturduğu ve tek denetleyicisi olduğu sistemde düzenlenen e-reçete kaydına erişme hakkı bulunmayan başvuranın reçetenin iadesi akabinde ilacı reçete eden hekime düzeltme yaptırdığı ve ilgili hekimin de bu hususu doğruladığı, bu sebeple başvuranın bahsi geçen Protokol hükümleri gereği yükümlülüğünü yerine getirdiği hususları dikkate alındığında, başvuru konusu işlemin **hakkaniyete uygun bulunmadığı** değerlendirilmiştir.

22. B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

23. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup, idareden istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği ayrıca idarenin başvuranla ilgili işlemlerinde kanunlara uygunluk, makul sürede karar verme, hesap verilebilirlik, şeffaflık, kararların gerekçeli olması ve kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi ilkelerine **uygun davrandığı**, ancak idari işleme karşı hangi sürede hangi mercilere başvurulabileceği bildirilmediğinden “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine **uygun davranmadığı** anlaşılmış olup idarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

23. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup Adana Asliye Hukuk Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre **BAŞVURUNUN KABULÜNE**,

Başvuranın, sahibi ve mesul müdürü olduğu eczaneye ait reçeteden yapılan kesinti nedeniyle uğradığı mağduriyetin giderilmesi yönünde makul sürede işlem tesis edilmesi hususunda **SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI GENEL SAĞLIK SİGORTASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'ne TAVSİYEDE BULUNULMASINA**, 6328 sayılı Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, **Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü'nce bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna, Kararın BAŞVURANA ve SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI GENEL SAĞLIK SİGORTASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'ne tebliğine,**
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi